

DAĞLARCA

DAĞISTANLIOĞLU (?): Bektaşî şairi. S. N. Ergun bazı Bektaşî cönklerinde Âşık Yunus tarzında yazılmış bir deyişine rastladı ve *Bektaşî Şairleri* (3.C.) adlı eserinde yayımladı.

Kay.: ABŞA 5/571; TDEA 2/182, TŞ 3/1118.
•Yaz.Krl.

DAĞKIRAN, Sevim (20. yy.): Çocuk edebiyatı yazarı. *Eserleri*: *Kim Daha Kurnaz?* (Bursa 1976), *Tahta Bacaklar: Faydalı Çocuk Masalları* (Bursa 1977), *Aysecik ve Kabakçık* (Bursa 1979).

Kay.: Yaz. Arv. •N. KONUK

DAĞLAR, Abbas (20.yy.): Oyun yazarı. *Eseri/ Oyun*: *Atacak /Ağrı Semaları Altında*(Piyes 3 perde 7 TABLO, İst. 1955).

Kay.: CDTTB s.101. •N. KONUK

DAĞLAR, Celâl (takma ad), bk. **DEMİR, Kemal Tahir**

DAĞLARCA, Fazıl Hüsnü (1914-): Şair. İstanbul'da Beşiktaş'ta doğdu. Nüfus kaydında adı Mehmet Fazıl Dağlarca'dır. Süvari yarbayı Hasan Hüsnü Beyin oğludur. Babasının görevi dolayısıyla çocukluk yılları Pozantı ve Konya'da geçti. İlkokulu Konya'da bitirdi. Adana ve Tarsus ortaokullarında öğrenim gördü. İstanbul Kuleli Lisesinin orta bölümünde bütünleme sınavı verdi. Ertesi yıl Kuleli Lisesine yazıldı.1933'te bu liseyi, 1935'te Harp Okulunu bitirdi. Piyade subayı olarak orduya katıldı. Edebiyatla ilgisi ortaokul sıralarında başladı. Manzum oyunlar, roman ve hikâye denemeleri yazdı. Bazı yazıları okulun teksirle basılan dergisinde yer aldı. Kuleli Lisesinde öğrenciyken şiir yazmaya başladı. İlk şiiri 1933'te lise son sınıf öğrencisiyken *İstanbul* dergisinde "Yavaşlayan Ömür" adıyla basıldı. Öğrenimini Harp Okulunda sürdüren Fazıl Hüsnü Dağlarca, ilk şiir kitabı olan *Havaya Çizilen Dünya'yı* 1935'te Harbiye ikinci sınıftayken kendi parasıyla bastırıldı. Harp Okulundan sonra atış okulunu bitirerek Doğu Anadolu'ya atandı. Çıldır ve Aras'ta, Ağrı Dağı sırtlarında üç yıl süreyle şark hizmeti yaptı. Bu arada *Çocuk ve Allah* adlı kitabını hazırladı. 1940'da İstanbul'da bu ikinci kitabını bastırıldı. 1950'ye kadar yurdun çeşitli yerlerini dolaştıktan sonra, önyüzbaşı rütbesindeyken askerlikten ayrıldı. Kısa bir süre Ankara'da Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğünde çalıştı. 1952'de Çalışma Bakanlığı'nın İstanbul İş Müfettişliği örgütünde görev aldı. 1960'da bu

görevinden emekli oldu. 1959'da İstanbul Ak-saray'da iki arkadaşıyla birlikte Kitap Kitap Evini kurdu. Bu kitap evinin camına astığı *On Beş Günlük, Karşı Duvar* dergisinde yer alan şiirleri geniş ilgi uyandırdı. Daha sonra Şehzadebaşı'na taşıdığı kitap evini 1974'te kapattı. Ocak 1960 - Temmuz 1964'te 43 sayı çıkan *Türkçe* adlı aylık bir dergi yayımladı. *Kültür Haftası, Yücel, Âile, İnkılâpçı Gençlik, Yeditepe, Türk Dili, Yenilik, Vatan, Kültür Dünyası, Ataç, Çağrı, Türk Yurdu, Türkçe, Devrim ve Yön* dergilerinde çıkan şiirleriyle Cumhuriyet Dönemi şairleri arasında önemli bir yer kazandı. 1927'de *Yeni Adana* gazetesinin öğrenciler arasında açtığı hikâye yarışmasında birincilik ödülü aldı. 1946'da şiir yarışmasında *Çakırın Destanı* adlı kitabından alınmış bir şiirle üçüncü oldu. 1956'da *Asû* ile Yeditepe Şiir Armağanı'nı kazandı. 1958'de *Delice Böcek* ile Türk Dil Kurumu Şiir Ödülünü, 1966'da Türkiye Millî Talebe Federasyonu'nun Turan Emeksiz Armağanını kazandı. 1967'de ABD'nin Pittsburgh kentinde düzenlenen International Poetry Forum (Uluslararası Şiir Formu) tarafından yaşayan en iyi Türk şairi seçildi. 1974'te Yugoslavya'da XIII. Struga Şiir Festivalinde Altın Çelenk ödülüne değer görüldü. 1974'te *Milliyet Sanat* dergisi okurlarınca yılın sanatçısı seçildi. 1977'de *Horoz* adlı kitabı ile Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülünü kazandı. 1987'de TÜYAP 6. İstanbul Kitap Fuarı onur ozanı seçildi. Son derece verimli bir şair olan Dağlarca'nın şiiri, zaman içinde tür, şekil ve muhteva bakımından değişiklikler göstermiştir. Faruk Nafiz, Necip Fazıl ve A. Hamdi Tanpınar'ın etkisi görülen bu şiirler, bazı eleştirmenler tarafından üç devre hâlinde değerlendirilmektedir. 1935-1945'teki şiirlerini içine alan sezgisel dönemde, insanın kâinat karşısındaki şaşkınlığı, yalnızlığı, korkuları, bunalımları ve ölüm fikri anlatılır. Bunlar yazarın daha içe dönük olduğu bir devrenin ürünleridir. Geçiş dönemi diyebileceğimiz (1945-1955) şiirlerinde insanoğlunun gündelik sıkıntı ve acıları, yoksulluk ve yoksunlukları dile getirilir. Bunlar dışa dönük, toplumcu-gerçekçi şiirlerdir. Yazarın üçüncü devresi bugüne kadar süren akılcı dönemde destanlar ve çocuk şiirleri kaleme aldığı görülmektedir.. Bu şiirleri konuları bakımından dörde ayırmak mümkündür. Destan temalı şiirler (*Üç Şehitler Destanı, İstiklâl Savaşı, Delice Böcek, İstanbul-Fetih Destanı, Yedi Memetler, Malazgirt Ululaması* vs.)de tarihî gerçeklerden ve efsanelerden yola çıkan şair, mitik unsurlarla, masal motiflerinden de

TÜRK DİLİ

Dil ve Edebiyat Dergisi Cilt: XXVII Sayı: 700 Nisan 2010

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Türk Dil Kurumu adına
Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın

Yayına Hazırlık / Tasarım / Düzelti Ayda Ertüm / Elif Sevinç Karakuş
Yayın Türü Aylık dergi

Yönetim Yeri Atatürk Bulvarı 217, 06680
Kavaklıdere / ANKARA
Telefon Yazı İşleri (312) 427 28 79
Abone (312) 428 61 00 / 109
Belgegeçer (312) 467 40 71
Genel Ağ Sayfası <http://tdk.org.tr>
E-Posta turkdili@tdk.org.tr

Baskı Öncü Basım Yayımları Ltd. Şti.
Kazım Karabekir Cad. 85/2, İskitler / ANKARA
Basımevi Sorumlu Müdürü Yusuf C Avan
Basımevi Telefonu (312) 384 31 20
Basım Yeri ve Tarihi Ankara, 1 Mayıs 2010

ISSN-1300-2155

İÇİNDEKİLER

Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın, Sunuş	292
Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın, Bir Tarih: Birinci Sayısından Yedi Yüzüncü Sayısına Türk Dili	296
Prof. Dr. Melek Özyetgin, Türk Dili Dergisinde Atatürk	323
Burçak Okkalı, Ağah Sırrı Levend	333
Prof. Dr. Nevzat Özkan, Hasan Eren	339
Ali İlgin, Ahmet Bican Ercilasun	347
Beyza Gültekin, Ömer Asım Aksoy	353
Doç. Dr. Musa Çifci, Falih Rıfka Atay	359
Cemil Ekiyor, İbrahim Necmi Dilmen	367
Doç. Dr. Paşa Yavuzarslan, Besim Atalay	375
Prof. Dr. Mustafa Argunşah, Türk Dili Dergisinde Köken Bilgisi (Etimoloji) Çalışmalarına Genel Bir Bakış	383
Dr. Hakan Özdemir, Vecihe Hatiboğlu	399
Yrd. Doç. Dr. Sema Aslan-Demir, Türk Dili Dergisindeki Dil Bilimi Yazıları Üzerine Bir Değerlendirme	407
Bilge Gökter, Tahir Nejat Gencan	417
Prof. Dr. Nevzat Özkan, Agop Dilâçar	421
Hatice Yazıcı Malkoç, Zeynep Korkmaz	425
Doç. Dr. Mustafa Sarı, Enver Naci Gökşen	433
Doç. Dr. Mustafa Sarı, Haydar Ediskun	441
Prof. Dr. Hamza Zülfikar, Mustafa Canpolat	447
Prof. Dr. Nurettin Demir, Türk Dili Dergisi ve Söz Dizimi Yazıları	453

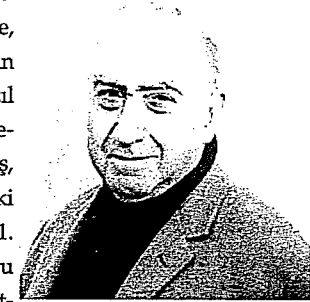
Fazıl Hüsnü Dağlarca (Türk)

DOÇ. DR. ENGİN YILMAZ

Fazıl Hüsnü Dağlarca, Türk şiirinin en üretken şairlerinden birisidir. Edebi yaşamını şiire, destana ayıran Dağlarca; Türk şiirinde derin izler ve etkiler bırakmıştır. Bu incelemede; Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın hayatı hakkında bilgi verilmiş, edebî kişiliği ve eserleri kısaca tanıtılmış, başyapıtı olarak kabul edilen *Çocuk ve Allah*'taki (Fazıl Hüsnü Dağlarca, *Çocuk ve Allah*, YKY, 1. baskı, İstanbul, 2010) ilk dört bölümde ("Bu Eller miydi", "Vücudu Yaratmak", "Boş Vakitler", "Saklambaç") geçen şiirleri ile ilk sayısı Ekim 1951'de yayımlanan aylık *Türk Dili* dergisindeki başlıca şiirleri; dil kullanımları ve üslup özellikleri bakımından değerlendirilmiştir. İncelemede, şairin bireysel dil ve üslubunun karakteristik yapısı ile ilgili öncü belirlemeler yapılması amaçlanmıştır. İnceleme, "sonuç" ve "kaynakça" bölümü ile sona erdirilmiştir.

Hayatı:

26 Ağustos 1914'te İstanbul'da doğmuştur. Babası "süvari yarbayı" rütbesine kadar yükselen Hasan Hüsnü'dür. Trakyalı olan babası Erzurum'a göçmüştür. Sonraları aile İstanbul'a göç etmiştir. Dağlarca, Kuleli Askeri Lisesi'nin son sınıfında öğrenci iken babası vefat etmiştir. Annesi Kadriye Hanım, Konyalıdır. Dağlarca, 1981 yılında kaybettiği annesine oldukça düşkündür. Babası subay olduğu için, Dağlarca'nın öğrenim hayatı değişik yerlerde geçmiştir. Birinci sınıfı Konya'da, ikinciyi Kayseri'de, üçüncüyü ve dördüncüyü Adana'da, beşinciye ise Adana ve Kozan'da okumuştur. Altıncı sınıfı Adana ve Tarsus'ta, yedinciyi Tarsus'ta, sekizinciye Tarsus'ta ve Kuleli Askeri Lisesinde okumuştur. 1933 yılında Kuleli Askeri Lisesini, 1935'te Harp Okulunu bitirmiştir. 1936 yılında Atış Okulu'nda çektiği kura ile "babasının şehri" Erzurum'a tayin olmuştur. Erzurum, Dağlarca'nın kendi deyimiyle "çocuk şiiri"dir. 1950 yılında "önyüzbaşı" rütbesinde iken askerlikten ayrılmıştır. 15 yıl

669-677

22 AĞU 2010

040214

DAĞLARCA, Fazıl Hüsnü

-
- 1 SANİYE KİRKİZ, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirlerinde yinelemeler, Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2013
  - 2 TÜRKAN YEŞİLYURT, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirlerindeki temalar, Ankara Üniversitesi, Doktora, 2010